

dels mots ni tenia notes ben llegibles, es pot témer que hi hagi alguna inexactitud de còpia, i és bastant segur que es tracti d'un adjectiu i no un substantiu abstracte, com ell entengué. També és possible un encruament o contaminació de *clafert* amb *ple(n)* o altre prolongament de PLENUS. Més fe ens mereix Narcís Oller i aquest sí que usà una variant del nostre mot, si bé no *cafít*, però sí *carfít*: «En Foix estava atrafegat: tenia l'oficina *carfida* de gent» (cita de *La Febre d'Or* en el *D'Ag.*). — ³ L'esca del pecat és el «diccionari» del cínic explotador i poetastre Cosme Vidal (al. *Aladern*), que els mateixos Alcover i Moll desemascararen com una arplega de mots inventats (quan no copiats de Lab. o Saura), que a so de tabals fou preconitzat, i venut amb grassos beneficis, com a «obra nacional». *AlcM* s'absté sempre de fer cas de les seves invencions. Però ací hi fa una desgraciada excepció, acceptant l'imaginari *clafir* «atiborrar», que li serveix de pretext per unir dues paraules inconnexes. — ⁴ *Clafir* per *esclafir* 'petar, fer petar' és una variant d'ús restringit a la zona del Maestrat, fins a Tortosa i Castelló, zona en la qual es fan regressions iguals en altres mots, com *balair* per *esbalair*: procés retrògrade fundat en la vasellació que hi ha en aquella zona entre *caljar* i *escaljar*, etc., i en l'existència de les parelles *punyir/espunyir*, *tirar/estirar*, *ventir/esventir*, *bandir/esbandir*, *tendre/estendre*, *tremir/estremir*, *torbar/estorbar*, *córrer/escórrer*, *tòrcer/estòrcer*, etc. — ⁵ P. Goudelin, *Oeuvres*, ed. ³⁰ Noullet, *glossaire*, s. v. *claufi*, Tolosa, 1887, pp. 367-501. — ⁶ En efecte el FEW dóna *clafit* encara a Alès. En canvi hi ha *claufit* a la major part del llenguadocià: tot l'Erau i fins a l'Aude (Narbona *claufidis*, *TdF*; Lezinhan, Clarmont-d'Erau), N. del Tarn, Tolosa, i d'una zona fins al Roergue, Carc i Cantal, i Garona avall fins a Agén *Clafi(t)* a tota l'àrea transrodanesa, fins a Niça, Barceloneta, Queyràs, tot el Delfinat fins a Grenoble, Alta-Savoia (Thônes) i Lió; i segueix per una faixa septentrio-⁴⁰nal cap a Ponent pel Llemosí i el Perigord: sembla haver-hi una illa de *clafit*, de nou, ja prop del català, al Sud de l'Albigès (Castras). — ⁷ Wartburg hi barreja, segons el seu hàbit, mots d'altres famílies (entre altres el roerg. *escosfit* «étriqué, trop juste», que naturalment és la pronúncia local —a: > -o:— del nostre *ESCAFIT/ESQUIFIT*), especialment el fr. ant. i dial. *claufier*, *clafichier* 'crucificar', al costat del qual es troben realment un parell de testimonis francesos nòrdics de *claufir* 'clavar a la creu, crucificar' en els Ss. XII-XIII, el qual sí que és CLAVO-FIGERE, però ni geogràficament ni pel sentit això s'acosta de prop ni de lluny amb el nostre mot. — ⁸ David Martin, *Dictionnaire du Patois de Lallé* (en Bas-Champsaur) par famílies de mots ³⁵ (*Bull. SocAgrSciLitt. des Hautes-Alpes*, 1908), pàgina 224. En aquest glossari, ric i ben grafat, agrupa, desgraciadament, els mots, «per famílies»; allà on no pot naturalment, els hi fica a viva força, ajuntant a l'explicació una cua que sota el cobert de ⁶⁰

definició, és un postulat etimològic vergonyant. Defineix acceptablement *clafir* com «couvrir une surface de mêmes objets»; després, un article *claveou* «clou» amb diversos derivats, acabant amb «clafi (ou clavi) [?]: *clafi de nouzes* 'couvert de noix'. Ronjat freqüentava molt el diccionari de Lallé, que era de la seva comarca, i en reprendre l'ex. *clafi de nouzes* delata d'on ha tret la pensada etimològica. I encara afegeix Martin «clavi ou claffi couvert d'une chose comme une porte est couverte de clous», cuarella que Wartburg reproduceix molt seriosament en el seu FEW, com una prova de la idea! — ⁹ De tota manera és inadmissible que això pugui alhora «rendre compte du prov. *claf* à côté de *clafi*». Justament tot el contrari! Si la forma que ell suposa alterada per la contaminació fos la forma etimològica, sí que aquest encruament podria servir per justificar l'altra, però segons ell la precessió etimològica seria precisament a la inversa. — ¹⁰ De contactes semàntics amb descendents d'aquest grup no en manca algun. Cat. *clapat* 'ple de claps', o bé *clapejat* 'ple de taques': recordem que de *taca* deriva el cat. antiq. *entacat de*, fr. *entiché* 'formiguejant d'això o d'allò'. Ais-en-Prov. *aclapà* «couvrir», oc. ant. *aclapar* «couvrir de pierres, enfouir», llgd. «couvrir de pierrailles», prov. ant. *clapat* «tatcheté» (c. 1300). *Esclafar* no deixa de tenir molt en comú amb el grup KLAPP- (Blonay *eblafáya* «quantité de neige qui s'est tassée en tombant»). — ¹¹ Tots dos són trets de FARGIRE, FARTUS, amb preverbi i degradació vocàlica. Molt clàssic *confertus*, i segueix molt representat en les glosses de l'Alta Edat Mitjana, *CGL* VI, 254. «Ingressa in registro, reseravit arcam monilibus ornamentisque preciosis *rejer-tam*», Gregori de Tours, *Historia Francorum* IX, 33.34, p. 46. Ni l'un ni l'altre no han deixat descendència romànica (res en el REW), car és provadament falsa l'etimologia del cast. *reyerta* proposada per Ga. de Diego (veg. DCEC).

Clafir, *clafit*, *clafitoll*, V. *esclafir* *Clafolla*, V. *clafolla*

CLAMAR, del ll. CLAMARE 'cridar', 'clamar, exclamar' i, més familiarment, 'anomenar (això o allò), dir el nom d'algú'. □ 1.ª doc.: *Homilies*, etc.

Des dels orígens, en l'acc. 'demanar amb gran prec, reclamar ansiosament' té tendència a fixar-se en la combinació *clamar mercè*, *misericòrdia* i anàleg; si bé encara, de vegades, apareix amb el mateix valor i sense tals complements (com en construcció pregnant); així ja en les *Homilies*, i en els escr. del S. XIII: «en aquelles diu primer «davant Nostre Séiner --- aquel ceg --- cridave: O Séiner, --- *mercé* ages de mil» (f° 3v21), i es va repetint tres cops més la locució en frases paral·leles, acabant l'últim cop en la forma sintètica «com el comenà Nostre Señor a *clamar*, a força de cels qui-l manaven calar, N. Séiner li ac *mercé* --- e él vit sempre». També en Llull és freqüent *clamar mercè* («dix sos faliments denant lo